

БЮДЖЕТ 2025

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

— 145 ГОДИНИ —

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

145 ГОДИНИ

Бюджет за 2025 година

София, декември 2024 г.

Абревиатури

БНБ	Българска народна банка
ЕБО	Европейски банков орган
ЕС	Европейски съюз
ЕМП	Единен механизъм за реструктуриране
ЕНМ	Единен надзорен механизъм
ЕСП	Единен съвет за реструктуриране
ЕССР	Европейски съвет за системен риск
ЕСЦБ	Европейска система на централните банки
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗБНБ	Закон за Българската народна банка
МСС	Международни счетоводни стандарти

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

В съответствие с чл. 50 от Закона за Българската народна банка (ЗБНБ) Ви представям бюджета на БНБ за 2025 г. Той е приет от Управителния съвет на БНБ на 10 декември 2024 г. и е обнародван в „Държавен вестник“.

Бюджетът се финансира изцяло със собствени ресурси на БНБ. Това осигурява финансовата независимост, необходима за изпълнението на основния ѝ мандат да поддържа ценовата стабилност чрез осигуряване стабилността на националната парична единица. Бюджетът гарантира изпълнението на всички останали функции и задачи, възложени на БНБ по българското законодателство или произтичащи от участието ѝ в Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), Единния надзорен механизъм (ЕНМ), Единния механизъм за реструктуриране (ЕМП), Европейския съвет за системен риск (ЕССР) и в дейностите на Европейския банков орган (ЕБО).

Бюджетът на БНБ се състои от два раздела – разходи за издръжка на БНБ и инвестиционна програма.

Разходите за издръжка за 2025 г. са определени на 367 825 хил. лв. и в сравнение с бюджета за 2024 г. размерът им е увеличен с 5.1%.

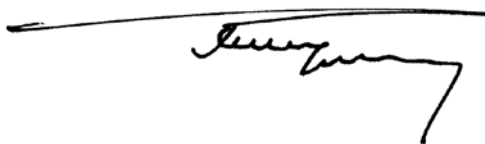
В бюджета за 2025 г. са предвидени необходимите средства за издръжка на БНБ, както и пълният размер на разходите за дейности, свързани с процеса по въвеждането на еврото като законно платежно средство в Република България. Това намира своето изражение в изменение на отделни разходни позиции, в това число разходите за издръжка на паричното обращение, разходите за външни услуги и материали, разходите за персонал и административните разходи, както и разходите за амортизация на дълготрайните активи, планирани в инвестиционната програма.

Разходите за издръжка на паричното обращение са планирани така, че предвиденото количество от банкноти и монети да осигури подмяната на изхабените в процеса на обращение банкноти с цел гарантиране на чистотата и качеството на наличнопаричното обращение и за да бъде подсигурен необходимият запас от банкноти и разменни монети. Предвидени са средства за първоначално снабдяване с евробанкноти, като са заложили само средства за транспорт, охрана, застраховки и летищни такси. В бюджета за 2025 г. са планирани необходимите средства за разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, ЕНМ, ЕМП, ЕССР, ЕБО, включително и тези за годишни такси за наемане на линии за телекомуникации с ЕСЦБ.

Инвестиционната програма за 2025 г. възлиза на 64 447 хил. лв., което представлява намаляване с 29.4% спрямо бюджета за 2024 г. Намаляването отразява ефекта от извършените през 2024 г. разходи, свързани с въвеждането на еврото като законно платежно средство в Република България, промяната на индикативната дата за неговото въвеждане и препланирането на част от разходите за 2025 г. Същевременно са предвидени необходимите средства за поддръжката и развитието на информационните системи на БНБ и за изпълнението на Програмата за недвижимите имоти на Българската народна банка.

Настоящата публикация включва: бюджета на БНБ във вида, в който е приет от Управителния съвет на БНБ и публикуван в „Държавен вестник“; информация за целите и задачите на Банката за следващата година; очакваното изпълнение на бюджета за 2024 г. и изложението относно разходите на БНБ, предвидени за 2025 г.

С УВАЖЕНИЕ

**ДИМИТЪР РАДЕВ
УПРАВИТЕЛ НА БНБ**

Решение № 579

от 10 декември 2024 г.

(Обнародвано в „Държавен вестник“, бр. 108 от 27 декември 2024 г.)

Управителният съвет на Българската народна банка на основание чл. 16, т. 13 и чл. 48, ал. 1 от Закона за БНБ приема бюджета на Българската народна банка за 2025 г., както следва:

	(хил. лв.)
Раздел I. Разходи за издръжка на БНБ	367 825
1. Разходи, свързани с издръжката на паричното обращение	182 974
2. Разходи за материали, услуги и амортизация	84 460
3. Разходи за персонал	85 001
4. Разходи за социална дейност	3 461
5. Други административни разходи	5 114
6. Разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	6 815
Раздел II. Инвестиционна програма	64 447
1. Финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация	2 123
2. Придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване	21 534
3. Информационни системи на БНБ	40 750
4. Инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	40

На основание чл. 50 от ЗБНБ в тридесетдневен срок управителят на БНБ представя на Народното събрание приетия от Управителния съвет на БНБ бюджет на Банката за 2025 г.

Цели и задачи на Българската народна банка през 2025 г.

В съответствие с изискванията на ЗБНБ и използвайки ефективно всички налични законови инструменти и експертния си капацитет, БНБ изпълнява основната си цел – да поддържа ценовата стабилност чрез осигуряване на стабилността на националната парична единица. Банката изпълнява задачите си, като съгласно ЗБНБ инвестира брутните международни валутни резерви на страната при спазване на разумни инвестиционни принципи и практика. БНБ регулира и осъществява надзор върху дейността на другите банки в България с оглед поддържането на стабилността на банковата система и защитата на интересите на вложителите. Банката съдейства за създаването и функционирането на ефективни платежни системи и осъществява надзор върху тях, като регулира и извършва надзор върху дейността на операторите на платежни системи, на платежните институции и на дружествата за електронни пари. Като емисионна банка БНБ осигурява печатането на банкноти и сеченето на монети, както и съхраняването на непуснати в обращение и унищожаването на изтеглени от обращение банкноти и монети. Банката изпълнява и функциите на фискален агент и депозитар на държавата. Съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници БНБ изпълнява и функцията на орган за реструктуриране на банки.

Важна задача на БНБ е и активното ѝ участие в работата на ЕСЦБ, Банковия съюз, ЕССР, ЕБО и институции на ЕС.

Бюджетът на БНБ за 2025 г. гарантира финансовата независимост и пълноценното изпълнение на нейните функции и задачи, определени със ЗБНБ и законодателството на ЕС и свързани с членството ѝ в ЕСЦБ, Банковия съюз, ЕССР и ЕБО. Политиката на БНБ е насочена към оптимално разходване на средствата от бюджета чрез подобряването на вътрешната организация на цялостната дейност и повишаването на ефективността при изпълнение на задълженията. Ръководството на БНБ дефинира средносрочните проекти, които Банката следва да осъществи, както и необходимите действия за тяхната успешна реализация. От важно значение е пълноценното участие в работата на съответните европейски институции, което намира отражение и в политиката спрямо човешките ресурси, инвестициите в информационни технологии и съответстващата им инфраструктура. Бюджетът на БНБ за 2025 г. постига ресурсно осигуряване на стоящите пред Централната банка цели и задачи на базата на разумно разходване на средствата.

Ефективното управление на човешките ресурси е ключово за пълноценното използване и развитие на способностите и знанията на персонала, който е основният фактор за успешното изпълнение на целите, функциите и задачите на БНБ.

Планираното за 2025 г. количество банкноти и монети ще осигури подмяната на изхабените в процеса на обращение банкноти с цел гарантиране на чистотата и качеството на наличнопаричното обращение, както и поддържането на необходимия запас от банкноти.

Инвестиционната програма за 2025 г. е насочена към поддържането в БНБ на адекватна технологична инфраструктура, в която приоритет имат повишаването на сигурността и оптимизацията на управленските процеси.

Сравнителна таблица за бюджета на Българската народна банка

(хил. лв.)

Показатели	Бюджет 2024 г.	Очаквано изпълнение 2024 г.	Бюджет 2025 г.
Раздел I. Разходи за издръжка на БНБ	350 008	206 323	367 825
1. Разходи, свързани с издръжката на паричното обращение	185 541	62 713	182 974
2. Разходи за материали, услуги и амортизация	73 141	53 175	84 460
3. Разходи за персонал	75 999	75 999	85 001
4. Разходи за социална дейност	3 489	3 489	3 461
5. Други административни разходи	4 653	3 762	5 114
6. Разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	7 185	7 185	6 815
Раздел II. Инвестиционна програма	91 269	66 169	64 447
1. Финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация	2 282	1 220	2 123
2. Придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване	47 209	46 082	21 534
3. Информационни системи на БНБ	41 747	18 836	40 750
4. Инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	31	31	40

Изпълнение на бюджета на Българската народна банка за 2024 г.

При изготвянето на бюджета на Банката за 2025 г. е взето под внимание изпълнението на бюджета за 2024 г. Очаква се изпълнението на бюджета по раздел I „Разходи за издръжка на БНБ“ за 2024 г. да бъде на стойност около 206 323 хил. лв., което възлиза на 58.9% от приетия бюджет за годината.

Планираните разходи за издръжка на паричното обращение са в размер на 185 541 хил. лв., като се очаква да бъдат изразходвани 62 713 хил. лв., или 33.8% от средствата, предвидени в бюджета за 2024 г. В рамките на тези средства най-съществен дял заемат разходите за юбилейни и възпоменателни монети. За производството на нови монети до края на 2024 г. се очаква да бъдат изразходвани общо 55 150 хил. лв., в това число 10 979 хил. лв. разходи за отсичане на разменни монети и 44 171 хил. лв. за отсичане на юбилейни и възпоменателни монети. За осигуряване на нормалното обслужване на наличнопаричното обращение през 2024 г. са произведени 21 млн. броя банкноти, като разходите за тях са в размер на 5737 хил. лв.

В изпълнение на Монетната програма на БНБ през 2024 г. бяха отсечени и пуснати в обращение златни възпоменателни монети от серията „Света Богородица – Златна ябълка“ с номинали от 10, 20, 50 и 100 лева, златна възпоменателна монета „Св. Св. Петър и Павел“ с номинал 100 лева, сребърна възпоменателна монета „100 години лека атлетика в България“ с номинал 10 лева, сребърна възпоменателна монета „200 години от издаването на Рибния буквар“ с номинал 10 лева, сребърна възпоменателна монета „Българската гайда“ с номинал 10 лева и медна възпоменателна монета „125 години от рождението на Панчо Владигеров“ с номинал 2 лева.

Във връзка с осъществяването на емисионно-касовата дейност се планира да бъдат усвоени 880 хил. лв., или 15.5% от предвидените средства за консумативи за обработката на банкноти и монети и за резервни части за машините, ползвани в емисионно-касовата дейност.

За разходи за материали през 2024 г. са утвърдени 4078 хил. лв., от които се очаква да бъдат изразходвани 4008 хил. лв., или 98.3% от средствата, предвидени в бюджета за 2024 г. В тази група разходи са включени разходи за материални запаси и други материали, канцеларски материали, разходи за горива и резервни части за транспорта, материали за хигиена и разходи за резервни части за ремонт на дълготрайни активи.

За разходи за външни услуги за 2024 г. са предвидени 38 173 хил. лв., като се очаква изпълнението им да възлезе на 30 667 хил. лв., или 80.3% от средствата, предвидени в бюджета за 2024 г. С най-голям относителен дял в тази група са разходите за охрана на банковите сгради по договори с главните дирекции на МВР „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ и „Пожарна безопасност и защита на населението“ и абонаментните такси за поддръжката на софтуерни продукти. Със значителен относителен дял са и разходите за ремонт на основните сгради; за абонаментно поддържане на техника и машини; за електрическа енергия; разходите за абонаментните такси за „Блумбърг“, „Ройтерс“ и други системи; за данък сгради, такса битови отпадъци и други видове такси; абонаментните такси за „БОРИКА“ АД; пощенските и телефонните услуги; разходите за консултантски услуги; такси по съдебни дела и други правни услуги; разходите за топлинна енергия и вода; за охрана на труда и специализирано работно облекло и други.

Предвидените в бюджета за 2024 г. разходи за амортизация са 30 890 хил. лв. Очаква се начислените през годината амортизации да достигнат 18 500 хил. лв., или 59.9% от предвиденото.

Усвояването на средствата за амортизация е пряко свързано с изпълнението на инвестиционната програма, като към края на второто полугодие се очаква да бъде усвоена по-голямата част от средствата за инвестиции в бюджета на Банката.

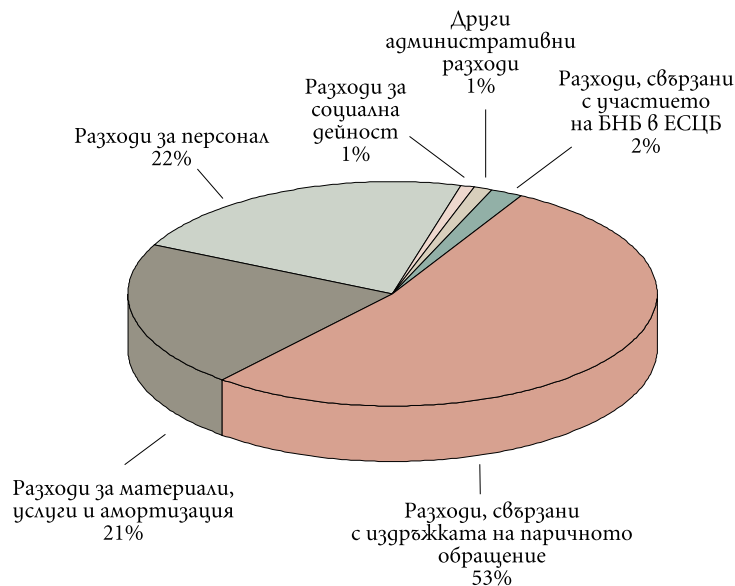
Разходите за персонал в размер на 75 999 хил. лв., утвърдени в бюджета за 2024 г., се очаква да бъдат напълно изразходвани през годината. Банката ще изразходва около 2665 хил. лв. за провизиране на задълженията си към персонала съгласно изискванията на Международния счетоводен стандарт 19 „Доходи на наети лица“ и чл. 222, ал. 2 и ал. 3 от Кодекса на труда.

Предвидените за 2024 г. средства за социална дейност в размер на 3489 хил. лв. се очаква да бъдат изразходвани изцяло до края на 2024 г.

От планираните средства за други административни разходи за 2024 г. в размер на 4653 хил. лв. се очаква да бъдат изразходвани 3762 хил. лв., или 80.9% от средствата, предвидени в бюджета за 2024 г.

Планираните за 2024 г. средства, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, в размер на 7185 хил. лв. се очаква да бъдат усвоени изцяло до края на 2024 г.

Разходи за издръжка на БНБ за 2024 г.*

* В процент от общите разходи за издръжка на Банката.

Изпълнението на инвестиционната програма на Банката се очаква да бъде 72.5% спрямо разчета. От предвидените 91 269 хил. лв. ще бъдат изразходвани 66 169 хил. лв.

В рамките на тези средства най-съществен дял заемат разходите за придобиване на машини и съоръжения, транспортни средства и друго оборудване, които са в размер на 46 082 хил. лв., или 97.6% от предвиденото по показателя за 2024 г.

От средствата, планирани за информационни системи, се очаква да бъдат усвоени 18 836 хил. лв., или 45.1% от предвиденото по показателя за 2024 г.

От средствата, планирани за ново строителство, реконструкция и модернизация, се очаква да бъдат усвоени 1220 хил. лв., или 53.5%. За инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, са предвидени средства в размер на 31 хил. лв., които се очаква да бъдат усвоени до края на 2024 г.

Българската народна банка продължава активно да работи по дейности, свързани с въвеждането на еврото като законно платежно средство в Република България, като разходите за тези дейности имат косвен ефект върху цялостното изпълнение на бюджета на БНБ за 2024 г.

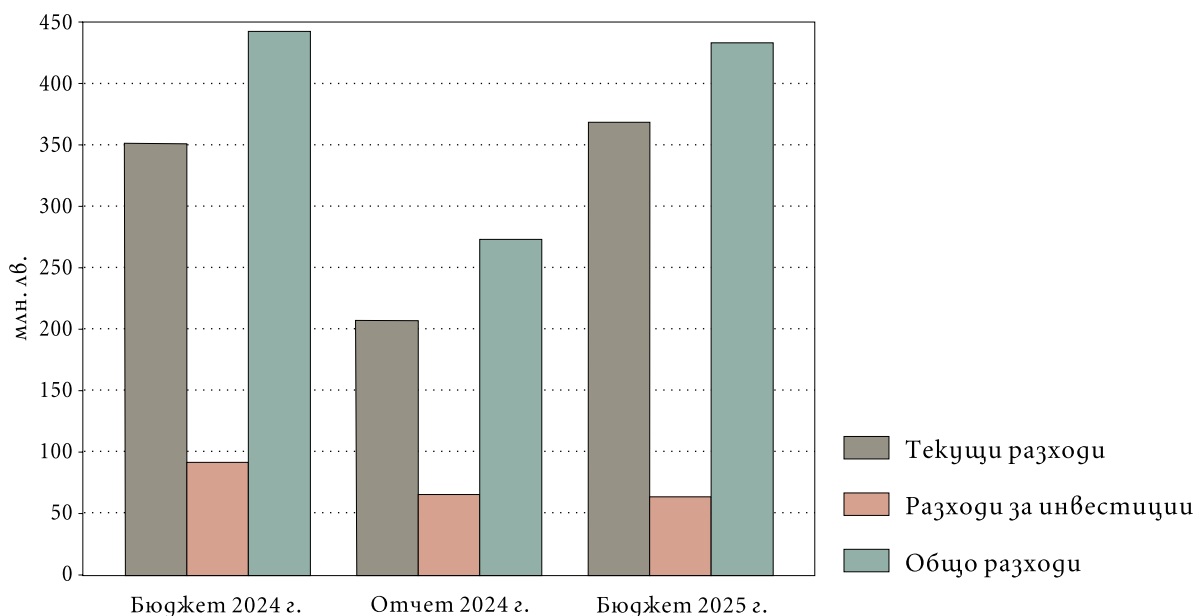
Поради промяната на датата на въвеждането на еврото като законно платежно средство в Република България част от планираните в бюджета на БНБ за 2024 г. средства за разходи, свързани с издръжка на паричното обращение и развитие на информационните системи, са препланирани и включени в бюджета на БНБ за 2025 г.

Изпълнението на приходите и финансовият резултат, включително разпределението му при условията и по реда на чл. 8 и чл. 36 от ЗБНБ, ще бъдат представени в Годишния отчет на БНБ за 2024 г.

Бюджет на Българската народна банка за 2025 г.

Бюджетът на БНБ се състои от два раздела – разходи за издръжка и инвестиционна програма.

Структура и изпълнение на бюджета на БНБ

Разходите за издръжка на БНБ за 2025 г. са определени на 367 825 хил. лв., като в сравнение с бюджета за 2024 г. размерът им е увеличен със 17 817 хил. лв., или с 5.1%, което е комбиниран резултат от увеличението на планираните средства за: разходи

за материали, разходи за персонал, разходи за амортизации, други административни разходи, разходи за външни услуги и намалението на планираните средства за: разходи за издръжка на паричното обращение, разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, ЕНМ, ЕМП, ЕССР и ЕБО, и разходи за социална дейност.

Разходите, свързани с издръжката на паричното обращение, са в размер на 182 974 хил. лв. и представляват 49.7% от общите разходи за издръжка на Банката за 2025 г., като намалението им е с 1.4% спрямо утвърдените средства по бюджета за 2024 г.

Разходите за издръжка на паричното обращение за 2025 г. са свързани с ефективното изпълнение на функциите на Банката съгласно Закона за БНБ (ЗБНБ) и с подобряването на организацията на емисионно-касовата дейност за постигането на качествено обслужване на банките и другите клиенти на БНБ и гарантиране на сигурността на паричното обращение.

При определянето на необходимото за 2025 г. количество банкноти и монети са взети предвид тяхното търсене, подмяната на изхабените в процеса на обращение банкноти и поддържането на необходимите запаси от банкноти и разменни монети.

Разходите за нови банкноти са в размер на 11 365 хил. лв. и са увеличени с 19.7% спрямо разходите по показателя в бюджета на БНБ за 2024 г. За производството на 10 млн. броя български банкноти с номинал 10 лева са планирани 1945 хил. лв. При определянето на разходите за 2025 г. са използвани договорените цени за доставка на банкнотна хартия и отпечатването им.

Процедурата за първоначално снабдяване с евробанкноти се осъществява на принципа „вземане назаем – последващо връщане“. С оглед на това в проекта за бюджет за 2025 г. не се планират средства за производството на евробанкноти. Планирани са средства за разходи по доставка на евробанкноти, в това число транспорт, охрана, застраховки и летищни такси.

Разходите за производство на нови монети през 2025 г. са намалени с 2.5% спрямо тези за 2024 г. и са в размер на 164 359 хил. лв., в това число 55 215 хил. лв. за отсичане на възпоменателни монети в изпълнение на приетата от УС на БНБ монетна програма и 96 327 хил. лв. за производство и доставка на евромонети, за опаковане на сетове с евромонети, за транспортиране и полиране на монетни заготовки за евромонети, както и за наем за съхранение на монетни заготовки. Планираните за 2025 г. средства за производство на разменни монети са в размер на 109 144 хил. лв., или с 12.3% по-малко спрямо средствата в бюджета на БНБ по този показател за 2024 г. За покриване на потребността от разменни монети за обслужване на наличнопаричното обращение през 2025 г. се предвижда да се отсекаат 136 млн. броя разменни монети, емисии на БНБ. Планирани са средства за производството на 870 млн. броя евромонети. Планираните разходи за възпоменателни монети са по-високи спрямо 2024 г. в резултат от по-високи цени на металите. В изпълнение на приетата от УС на БНБ програма за емитиране на възпоменателни монети за следващата година се предвижда да бъдат отсечени четири златни възпоменателни монети от серията „Св. Богородица – Златна ябълка“ без определен тираж, с грамажи от 22.0, 24.50, 26.50 и 30.0 г, златна възпоменателна монета „Св. Патриарх Евтимий Търновски“, сребърна възпоменателна монета „175 години от рождението на Захари Стоянов“, сребърна възпоменателна монета „175 години от рождението на Иван Вазов“, сребърна възпоменателна монета „125 години Спешна медицина“

ска помощ в България“ и медна възпоменателна монета „100 години от рождението на Георги Парцалев“.

За консумативи, свързани с функционирането на паричното обращение, като бандероли, термосвиваемо фолио, чували за банкноти, вакуумиращи пликосе, картончета за ценни пратки, пликосе и фишеци за монети, през 2025 г. са предвидени общо 5554 хил. лв., които са със 108 хил. лв., или с 2.0%, повече в сравнение с утвърдените средства за 2024 г.

За наеми на помещенията, използвани от БНБ във връзка с осъществяването на касова дейност в сградите на „Монетен двор“ ЕАД, „Дружество за касови услуги“ АД и др., са предвидени средства в размер на 1294 хил. лв., които са с 245 хил. лв., или с 15.9%, по-малко спрямо утвърдените средства за 2024 г. Предвидени са средства за наемане на охраняеми площи за демонетизиране и съхранение на скрап от демонетизирани разменни монети и за трезорни площи за съхранение на банкноти и монети.

За 2025 г. са планирани 246 хил. лв. за резервни части за машините, осигуряващи обработката на банкнотите и монетите в БНБ, като се запазва нивото на утвърдените средства за 2024 г.

В изпълнение на емисионната дейност на БНБ за проектиране на нови емисии монети през 2025 г. са предвидени 146 хил. лв., които намаляват с 8.2% спрямо нивото на утвърдените средства за 2024 г. Предвиждат се средства за изработване на проекти за дизайн на националната страна на разменните евромонети и на националната страна на възпоменателна евромонета.

Разходите за материали, услуги и амортизация по бюджета на Банката за 2025 г. са 84 460 хил. лв., или 23.0% от общия бюджет, и нарастват с 15.5% спрямо утвърдените средства по бюджета за 2024 г.

Разходите за материали са 10 735 хил. лв., като представляват 2.9% от всички разходи за издръжка на Банката, и са със 163.2% повече от утвърдените средства по показателя за 2024 г. Най-голям дял в тази група имат разходите за материални запаси – 7947 хил. лв., където са предвидени средства за закупуване на материални запаси, необходими за осъществяването на емисионно-касовата дейност, за други материали – 1339 хил. лв., за горива и резервни части за специализирания транспорт – 560 хил. лв., и за канцеларски материали – 487 хил. лв.

Разходите за външни услуги са на стойност 38 249 хил. лв., или 10.4% от общите разходи за издръжка на Банката, и се увеличават с 0.2% спрямо утвърдените средства по бюджета за 2024 г.

Съществен разход в групата на външните услуги представляват разходите за абонаментна поддръжка на софтуерни продукти – 8146 хил. лв., които са увеличени със 747 хил. лв., или с 10.1% повече от утвърдените за 2024 г. Основен дял в този показател имат разходите за поддръжка на системата за управление на валутните резерви – 1600 хил. лв.; за поддръжка на основната банкова информационна система – 880 хил. лв.; за абонаментна такса за поддръжка на Системата за брутен сетълмент в реално време РИНГС – 768 хил. лв.; за абонаментна поддръжка на системен софтуер – 410 хил. лв.; за поддръжка на програмни продукти на „Майкрософт“ в размер на 400 хил. лв.; за лицензи за ORACLE – 395 хил. лв.; за поддръжка на програмен продукт „VMWare“ – 380 хил. лв.; за поддръжка на Централния кредитен регистър (основен модул и модул „Справки“) –

350 хил. лв.; за поддръжка на „Единно хранилище на данни“ за управление „Банков надзор“ – 260 хил. лв.; за поддръжка на програмен продукт *Checkpoint* – 250 хил. лв., и други.

Предвидени са 8990 хил. лв. за покриване на разходите по договори с главните дирекции на МВР „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ и „Пожарна безопасност и защита на населението“, или с 28.4% повече от планираните за 2024 г. средства. Предвиденото увеличение на средствата за охрана включва средства за обезпечаване на разходите, свързани с транспорта на пари и ценности и охрана на наети халета за демонетизиране, във връзка с въвеждането на еврото като законно платежно средство в Република България.

За абонаментно поддържане на техниката са планирани 3491 хил. лв., които са с 85 хил. лв. повече от средствата, утвърдени за 2024 г. Увеличението се дължи главно на комбинирания резултат от увеличаването на средствата, предвидени за абонаментна поддръжка на сървъри, и намаляването на средствата за поддръжка на копирни машини.

Планираните средства за извършване на текущи ремонти в сградите на БНБ са 3388 хил. лв. и са с 1140 хил. лв., или с 25.2%, по-малко от утвърдените за 2024 г. Предвидени са разходи за строителни и ремонтни дейности в централната административна сграда, за товаро-разтоварни работи и извозване на битови отпадъци и други дейности. Планирани са също средства за строително-монтажни работи, текущи и аварийни ремонти в сградата на Касовия център в София, в сградата на БНБ на ул. „Московска“ № 7 и офисите на ул. „Позитано“ № 7, в сградите на касовите подразделения в Плевен, Варна и Пловдив, както и в почивните бази на БНБ в Приморско, Варна и Смолян. Предвидени са средства за изпълнение на ремонтни дейности в наети помещения – халета за демонетизиране и/или съхранение на демонетизирани разменни монети на територията на градовете Варна и Пловдив, както и в предстоящи за наемане площи във Варна и Бургас.

За топлинна и електрическа енергия са планирани 2500 хил. лв., като разходите са съобразени с текущото потребление на база договорени цени, което представлява намаление с 20.1% спрямо 2024 г.

За абонаментни такси за системите за достъп до финансова информация и други са предвидени 2120 хил. лв., в това число 1720 хил. лв. за системи за достъп до финансова информация и 400 хил. лв. за други информационни системи.

Разходите за персонал за 2025 г., които включват разходи за списъчен състав, разходи за провизии на задълженията към персонала по МСС 19 „Доходи на наети лица“ и разходи за несписъчен състав, са 85 001 хил. лв., като се увеличават с 9002 хил. лв. спрямо 2024 г. и представляват 23.1% от общите разходи на Банката.

Предвиденото увеличение е в изпълнение на нормативните изисквания, регулиращи заплащането на труда, свързано е с инфлационните процеси в страната, с осигуряването на възможност за карьерно развитие и поддържане на конкурентни нива на възнагражденията на служителите на БНБ, както и за развитието на нови функции, свързани главно с формирането и изпълнението на паричната политика в рамките на еврозоната.

Съгласно чл. 23, ал. 3 от ЗБНБ възнагражденията на работещите в БНБ не може да са по-ниски от тези на служителите със сходни функции в търговските банки в страната. В изпълнение на това изискване беше проведено ежегодното проучване за нивата

на възнагражденията в банките. Информацията от него се събира с цел съпоставяне на нивата на възнагражденията на служителите и ръководителите в БНБ с тези на служителите и ръководителите със сходни функции в търговските банки и служи за определяне на максимално допустимите възнаграждения (месечни и годишни) на членовете на УС на БНБ и за определяне на минималните средни общи месечни възнаграждения на служителите.

Резултатите от проучването на нивата на възнагражденията в банките към 1 юли 2024 г. показват, че възнагражденията на служителите на БНБ са съизмерими или по-високи от възнагражденията на служители със сходни функции в банките. Следователно в бюджета за 2025 г. не са предвидени корекции в заплатите по реда на чл. 23, ал. 3 от ЗБНБ.

Независимо от това и с оглед на инфлационните процеси в страната, динамиката на пазара на труда и недостига на работна сила, особено в сегмента на висококвалифицираните кадри, както и предвид необходимостта от осигуряване на карьерно развитие на персонала възнагражденията на служителите на БНБ са увеличени с 10.8%, от които 3.1% с оглед инфлационните процеси и 7.7% за карьерно развитие. Общо заложените средства са 7852 хил. лв.

На основание на гореизложеното и във връзка с предвиденото в бюджета за 2025 г. увеличение на средствата за възнаграждения на служителите се очаква общите средни месечни възнаграждения по групи персонал през 2025 г. да достигнат, както следва: за група „ръководен персонал“ – 11 198 лв., за група „специалисти“ – 5397 лв. и за група „поддържащ персонал“ – 3037 лв.

Същевременно проучването констатира изоставане на възнагражденията на членовете на УС на БНБ в сравнение със средните възнаграждения на ръководителите на търговските банки с 19.09%. Поради тази причина и в изпълнение на чл. 23, ал. 3 от ЗБНБ за 2025 г. е определен нов размер на месечните възнаграждения на членовете на УС на БНБ, както следва: за управителя – 27 434 лв. (70% от средното общо месечно възнаграждение на ръководителите на банки), за подуправителите – по 23 515 лв. (60% от средното общо месечно възнаграждение на ръководителите на банки) и за другите членове на Управителния съвет – по 7838 лв. (20% от средното общо месечно възнаграждение на ръководителите на банки). За обезпечаване на тези промени в бюджета са заложени допълнително 373 хил. лв.

В изпълнение на нормативни изисквания, регламентиращи заплащането на труда, в бюджета на Банката за 2025 г. са заложени средства за изплащане на допълнителни възнаграждения на служителите за придобит трудов стаж и професионален опит (по 1% за прослужена година) в размер на 406 хил. лв.

За достигане на нивата на минималната работна заплата за страната от служителите, чиито основни възнаграждения са под определения размер за 2025 г., в бюджета на БНБ е заложено увеличение от 16 хил. лв.

Увеличаването на минималната работна заплата ще се отрази и на размера на възнаграждението за по-висока лична квалификация. В Банката има 32 служители с придобитата степен „доктор“, като заплащането се определя като процент (25%) от минималната работна заплата за страната, в резултат на което в бюджета за следващата година са предвидени 14 хил. лв.

Средствата за работна заплата са планирани въз основа на следните нормативни изисквания, регламентиращи заплащането на труда: 1077 лв. – размер на минималната работна заплата; 3750 лв. – размер на максималния осигурителен доход; запазване на размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване; 8% – размер на здравноосигурителната вноска (при разпределение на осигурителните вноски между осигурител и осигурено лице в съотношение 60:40).

Разходите за провизии на задълженията към персонала по МСС 19 „Доходи от наети лица“ за 2025 г. са в размер на 3006 хил. лв., като са увеличени с 341 хил. лв. вследствие на предвиджаното нарастване на възнагражденията на служителите спрямо утвърдените за 2024 г.

Планираните разходи за възнаграждения на несписъчния състав на Банката са в размер на 200 хил. лв. и остават непроменени спрямо предходната година.

За **социална дейност** са предвидени 3461 хил. лв., или 0.9% от общите разходи, като спрямо утвърдения бюджет за 2024 г. тези разходи намаляват с 0.8%.

Разходите за социална дейност включват групово застраховане на служителите срещу рискове, свързани с живота, здравето и работоспособността им, допълнително доброволно пенсионно осигуряване, издръжка на социални обекти, медицинско обслужване, средства за социален статус на служителите.

Другите административни разходи за 2025 г. възлизат на 5114 хил. лв., или 1.4% от общите разходи за издръжка на Банката, и са увеличени с 9.9% спрямо утвърдените за 2024 г.

С най-голям относителен дял в тази група са разходите за обучение и специализация на персонала в размер на 2185 хил. лв., които са с 4.1% по-малко от утвърдените в бюджета за настоящата година. Основни цели на програмата за повишаване на образованието и квалификацията през 2025 г. ще бъдат:

- повишаване на професионалната квалификация и усвояване на европейския опит чрез разширяване на участието в специализирани обучения, организирани от централните банки на държавите – членки на ЕС, и други финансови институции (включително с платени такси);
- усвояване на новостите в българската нормативна уредба и практика чрез участие в специализирани курсове и семинари по банково дело, вътрешен одит, право, управление на човешките ресурси, социални дейности;
- постигане на определените нива на владеене на английски и други чужди езици.

Разходите за командировки в страната са в размер на 649 хил. лв. и са свързани главно със зареждане на касовите подразделения на Банката с банкноти и монети, осъществяване на контролни функции и извършване на инвентаризации и инвеститорски контрол върху подлежащите на реконструкция и ремонт обекти. Планираните средства по този показател са с 86.0% повече спрямо 2024 г. Предвидено е увеличение на разходите за командировки на служители, участващи в дейности по транспортиране на пратки на пари и ценности.

Разходите за командировки в чужбина са 1583 хил. лв., или с 14.9% повече от средствата, предвидени по показателя за 2024 г. Те са планирани на базата на дейността на БНБ и са свързани с участието на служители в двустранни срещи с други централни банки и международни организации, заседания на надзорни колегии, конференции и други мероприятия.

Разходите, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, в бюджета за 2025 г. са 6815 хил. лв., или 1.9% от общите разходи за издръжка на Банката, като намаляват с 5.1% спрямо средствата, одобрени за 2024 г.

Представители на БНБ участват в 6 структури на мениджърско ниво, 41 комитета и 177 работни групи към ЕСЦБ, Европейската комисия, Съвета на ЕС, ЕССР и ЕБО. Съгласно предварителните графици за заседанията в бюджета за 2025 г. са планирани 2500 хил. лв. разходи за командировки във връзка с работата на съответните комитети и работни групи, което представлява намаление с 6.6% спрямо 2024 г. Планираните средства са изчислени на базата на предварителна информация за предстоящите заседания през 2025 г.

Съгласно чл. 62, § 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010 за създаване на ЕБО членовете му заплащат годишна вноска, чийто размер се определя в зависимост от гласовете, които членовете на ЕБО имат съгласно чл. 3, § 3 от Протокол № 36 относно преходните разпоредби на Договора за функционирането на Европейския съюз. Вноската на БНБ за 2025 г. възлиза на 2200 хил. лв. Предвидената сума представлява очакваният размер на вноската, дължима от БНБ за 2025 г., като средствата са увеличени с 200 хил. лв. спрямо 2024 г.

Разходите за годишни такси за наемане на телекомуникационни линии с ЕСЦБ възлизат на 1164 хил. лв. и са намалени с 604 хил. лв., или с 34.2%, спрямо 2024 г. В предвидените суми се включват всички средства, които трябва да бъдат заплатени от БНБ за ползване и поддържане на комуникационните канали в ЕСЦБ – за *CoreNET*, *Enterprise Service Bus*, *Identity and Access Management – IAM*, *ESCB Teleconference System*, *EPSILON survey system*, *ESCB Public key infrastructure*; годишна вноска в Централизираната база данни за ценни книжа (ЦБДЦК); годишна такса във връзка с участие на БНБ в Службата за координиране на обществени поръчки на Евросистемата (*EPCO*); годишна вноска за Регистъра на данни за институциите и филиалите (*RIAD*) за минали периоди; годишна вноска за Регистъра на данни за институциите и филиалите (*RIAD*) и *AnaCredit* за 2025 г.; проект за съвместно управление на данни в ЕСЦБ/ЕНМ – проучвателна фаза; годишна вноска в Централизираната база данни за притежателите на ценни книжа (*SHSDB*); поддръжка на лицензи за ДАРВИН; Проект за интегрирано докладване на данни ЕСЦБ/ЕНМ – проучвателна фаза; годишна вноска за Статистическа база данни на ЕЦБ (*SDW*); годишно пропорционално плащане към ЕЦБ във връзка с обмен на информация за надзорни данни за по-малко значимите институции (ПМЗИ) в рамките на ЕБО за 2025 г.

За обучение, свързано с участието на БНБ в ЕСЦБ (организирано от ЕСЦБ), за 2025 г. са предвидени средства в размер на 467 хил. лв. Сумата представлява намаление в размер на 67 хил. лв. спрямо 2024 г., като това се дължи на възможността за провеждане на видеоконферентни срещи за част от обученията/семинарите.

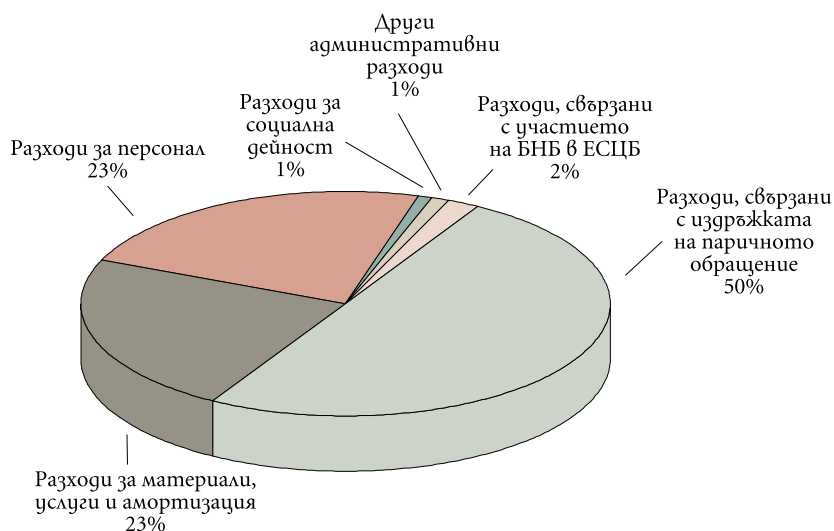
През 2025 г. БНБ ще организира срещи на Комитета по статистика, на Годишна среща на борда на Единния съвет за преструктуриране (ЕСП) и изнесено заседание на Пленарна сесия на ЕСП; срещи на съвместни надзорни екипи; работна група за надзорни рискове към Единния надзорен механизъм; Изпълнителния комитет за данни, анализи, прозрачност и отчетност към ЕБО; целева група по лицензиране, квалифицирани участия и авторизация към ЕБО; подгрупа за лихвен риск в банковия портфейл към Изпълнителния комитет по регулации и политики към ЕБО и срещи на мениджърско ниво по линията на ЕНМ към ЕЦБ в БНБ. За целта са планирани разходи в размер на 372 хил. лв.

Във връзка с участието на БНБ в проекти за техническа помощ на ЕСЦБ, в това число в проекта за Западните Балкани, както и за двустранно сътрудничество са планирани средства в размер на 15 хил. лв.

За участие на представители на БНБ в Комитета за финансови пазари (КФП) към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие през 2025 г., са планирани средства в размер на 73 хил. лв.

През 2025 г. са планирани разходи за участие в Годишната среща на координаторите на Генералния съвет на ЕЦБ и за участие в редакторските групи по изготвяне на Доклада за конвергенцията на ЕЦБ в размер на 19 хил. лв. Увеличението по този показател в сравнение с 2024 г. е 3 хил. лв.

Разходи за издръжка на БНБ за 2025 г.*

* В процент от общите разходи за издръжка на Банката.

Инвестиционната програма на БНБ е изготвена съобразно стоящите пред Банката задачи и като продължение на развитието и обновяването на информационните и комуникационните технологии в БНБ.

В инвестиционната програма на Банката за финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация през 2025 г. са планирани 2123 хил. лв., които са със 159 хил. лв, или 7.0%, по-малко от средствата за 2024 г.

За проектиране на основен ремонт с реконструкция, реставрация/консервация и обновяване/осъвременяване на инсталациите в централната сграда на БНБ на пл. „Княз Александър I“ № 1, в това число проектиране на „идеен проект“, изпълняван съгласно действащ договор, включително авторски надзор и изготвяне на оценка на съответствие от консултант по чл. 116 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), както и инвестиционно проектиране на фаза „технически проект“, включително изготвяне на становище от консултант по чл. 166 от ЗУТ и осъществяване на технически контрол по част „Конструктивна“, са предвидени средства в размер на 1278 хил. лв.

За проектиране и консултантски услуги по смисъла на ЗУТ, за целите на изграждане на нов касов център на БНБ в град Варна са предвидени 845 хил. лв.

За придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване се предвижда да бъдат изразходвани общо 21 534 хил. лв., което е с 25 675 хил. лв., или с 54.4%, по-малко от средствата за 2024 г.

Предвидени са средства за придобиване на съоръжения и друго оборудване, необходими за осъществяване на емисионно-касовата дейност в размер на 8716 хил. лв. За обновяване на технически системи за сигурност в обекти на БНБ са предвидени 605 хил. лв., в това число необходимите средства за предприемане на технически мерки за обезпечаване сигурността на дейности за демонетизация в обекти на БНБ във връзка с подготовката за въвеждането на еврото като законно платежно средство в Република България.

За доставка на оборудване за отопление, вентилация и климатизация на сградите на Банката се предвиждат 726 хил. лв.; за доставка на контейнери, съоръжения за ОВК и друго технологично оборудване, необходимо за конфигуриране на пространствата и зоните в наетите складови бази в градовете Пловдив и Варна – 336 хил. лв.; за многофункционална копирна техника, погопочистваща техника, машини и съоръжения за оборудване на работни места и друга техника – 270 хил. лв.; за подмяна на 2 броя съществуващи асансьорни уредби на територията на Касовия център на БНБ, София – 228 хил. лв.; и за подмяна на водонагрейни бойлери и панели на соларна система – 200 хил. лв.

За осигуряване на специализирани транспортни средства на БНБ за превоз на ценности и товари в инвестиционната програма за 2025 г. са планирани 10 453 хил. лв.

Инвестиционните разходи за **информационни системи** на БНБ възлизат на 40 750 хил. лв. и представляват 63.2% от общия размер на инвестиционната програма, като спрямо 2024 г. са намалени с 997 хил. лв., или с 2.4%. Разходите на Банката в областта на информационните технологии отразяват развитието на технологичната среда и промените в информационните системи, заявени от собствениците на информационни ресурси, и са насочени към поддържане и развитие на модерна технологична инфраструктура, осигуряваща ефективно протичане на бизнес процесите.

Планирани са средства за закупуване на компютърна и комуникационна техника на обща стойност 9481 хил. лв., в това число за подмяна на старо опорно комуникационно оборудване в двата центъра за данни на БНБ и на комуникационно оборудване в Касовия център на БНБ, София; подмяна на сървъри; закупуване на дискови системи за увеличаване капацитета на дисковите масиви; оборудване за развитие на втория център за данни на БНБ; компютърни работни станции за подмяна и технологично обновяване на физически или морално остарели работни места; закупуване на устройства за мрежова сигурност и балансиране на натоварването между двата центъра на данни на Банката.

Предвидени са 4436 хил. лв. за закупуване на лицензи за нови системи и за увеличаване на броя на лицензите за използваните от БНБ продукти и средства за защита.

За осигуряване на средства за развитие на информационните системи са планирани 26 833 хил. лв. Основните акценти при разработките ще бъдат насочени към развитие на информационна система за управление на валутните резерви, нова интегрирана информационна система, актуализиране на информационни системи за икономическа и парична статистика, за развитие на системата за движение и контрол на наличните пари в БНБ. Предвидени са средства за развитие на системите АДЦК/ЕСРОТ/СДЦК, Единното хранилище на данни за целите на банковия надзор, Основната бан-

кова информационна система, информационна система за събиране и обработка на отчетните форми по Закона за платежните услуги и платежните системи, за нова интернет страница на БНБ и за развитие на информационна система за Регистъра на банковите сметки и сейфове. Предвиждат се средства за развитие на Интегрирана информационна система за финансовите пазари и задължителните минимални резерви, на Централния кредитен регистър, за усъвършенстване на програмен продукт СОФИ-БНБ, за развитие и миграция на други системи и др.

За **инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ**, са планирани 40 хил. лв. за закупуване на хардуер, софтуер и нови лицензи за системата на ЕСЦБ за управление на електронно съдържание *Documents And Records Web-based Information Network (DARWIN)*, които са с 9 хил. лв., или 29.0%, повече спрямо 2024 г.

Организация на изпълнението на бюджета на БНБ

Изпълнението на бюджета за 2025 г. ще продължи да се основава на разпределението на разходите по разходни центрове, което дава големи възможности за възлагане на по-широки отговорности и за мобилизиране на преобладаващата част от управленския екип на Банката при контрола и управлението на разходите. Едновременно с това БНБ прилага и ще продължи да прилага строги правила за текущ контрол и управление на разходите, с което се осигурява максимална ефективност при използването на материалните и човешките ресурси.

При изпълнението на бюджета за 2025 г. Банката ще продължи да прилага добрите практики за осигуряване на ежедневна информация за изпълнение на бюджета, с което се дава надеждна, вярна и точна информация за целите на оперативното управление на разходите.

Деятелността на Бюджетната комисия на БНБ е подпомагана в значителна степен от Основната банкова информационна система, чрез която се постигат по-добро планиране, оперативност, координация между разходните центрове и строг контрол при приемането, изпълнението и отчитането на бюджета. Тя позволява оперативно проследяване на осъществяваните стопански и финансови операции във връзка с изпълнението на бюджета и съответствието им с действащите нормативни документи.

Издание на Българската народна банка
1000 София, пл. „Княз Александър I“ № 1
E-mail: BNB_Publications@bnb.org
Факс: 02 980 2425, 02 980 6493
Интернет страница: www.bnb.bg

© Българска народна банка, 2024

Информацията, публикувана тук, може да се ползва без специално разрешение, единствено с изричното позоваване на източника.

ISSN 2815-2654

ISSN 2815-2654 (онлайн)

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА
НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ,
РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ